

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
АРМЯНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ARMENIAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ԲԱՆԲԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

ВЕСТНИК АРМЯНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
ЭКОНОМИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

MESSANGER OF ARMENIAN STATE
UNIVERSITY OF ECONOMICS

DOI: 10.52174/1829-0280

3(69)

«ՏՆՏԵՍԱԳԵՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2022

«Բանբեր Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի»
հանդեսն ընդգրկված է դոկտորական ատենախոսությունների արդյունքների
տպագրման համար ընդունելի գիտական հրատարակությունների ցանկում

Գլխավոր խմբագիր՝ Դիանա ԳԱԼՈՅԱՆ

Խմբագրական խորհուրդ՝ Վարդան ԱԹՈՅԱՆ, Էդգար ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ, Վաղիմ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Արմեն ՀԱԿՈԲՅԱՆ, Լուսինե
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Յուրի ՀՈՎԱԿԱՆՅԱՆ, Ֆիրուզա ՄԱՅԻԼՅԱՆ, Ելենա ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ,
Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, Թաթուլ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, Արմեն ՔԹՈՅԱՆ

Главный редактор Диана ГАЛОЯН

Редакционная коллегия: Вардан АТОЯН, Эдгар АГАБЕКЯН, Вадим ГРИГОРЯН, Давид
АХВЕРДЯН (заместитель главного редактора), Армен АКОПЯН, Лусине АРУТЮНЯН, Юрий
ОВАКАНЯН, Фируза МАИЛЯН, Елена МАНУКЯН, Тигран МАРТИРОСЯН, Татул МКРТЧЯН,
Армен КТОЯН

Editor-in-chief Diana GALOYAN

Editorial Board: Vardan ATOYAN, Edgar AGHABEKYAN, Vadim GRIGORYAN, Davit HAKHVERDYAN
(Deputy Editor-in-Chief), Armen HAKOBYAN, Lusine HARUTYUNYAN, Yuri HOVAKANYAN,
Firuza MAYILYAN, Yelena MANUKYAN, Tigran MARTIROSYAN, Tatul MKRTCHYAN, Armen
KTOYAN

Միջազգային խմբագրական խորհուրդ՝ Զավեդ ՍԱՆԳԴԵԼ (Շվեյցարիա), Սալվատորե ՄՈՉԻԱ
(Իսպանիա), Միքելե ԱՔԵՐԻԲ (Շվեյցարիա), Ալան ՀՈՒԴԱՇՏԻԱՆ (Շվեյցարիա), Էլվիս
ԱԴՋԵԻ (Գանա), Սուլթանա Տանյա ԿԱՊԻԿԻ (Հունաստան), Ջուդիթ Ա. ՄԱԳՆԵՏԻԿՈ (Ֆի-
լիպիններ), Բրյուս ՀԵՐՆ (Մեծ Բրիտանիա), Արիանե ԼԱՄԲԵՐՏ-ՄՈԳԻԼՅԱՆՍԿԻ (Ֆրանսիա),
Մարկուս ՄԱՐԿԵՏՆԵՐ (Ֆրանսիա), Նորհան ԱԲԴՈՒԼԼԱ (Մալայզիա), Ալեքսանդրա ԲՐՈՅԼԵՏ-
ՇԼԵՍԻՆԳԵՐ (Ավստրիա), Կիրիլ Շարապով (Մեծ Բրիտանիա)

Международная редакционная коллегия: Джавед САНГДЕЛЬ (Швейцария), Сальваторе МОЧИА
(Испания), Майкл АКЕРИБ (Швейцария), Алан ХУДАШТЯН (Швейцария), Элвис АДЖЕИ (Гана),
Султана Тانيا КАПИКИ (Греция), Джудит А. МАГНЕТИКО (Филлипины), Брюс Герн (Великобритан-
ия), Ариане ЛАМБЕРТ-МОГИЛЯНСКИЙ (Франция), Маркус МАРКТАННЕР (США), Норхан
АБДУЛЛА (Малайзия), Александра БРОЙЛЕТ-ШЛЕСИНГЕР (Австрия), Кирилл Шарапов (Велико-
британия)

International Editorial Board: Djawed SANGDEL (Switzerland), Salvatore MOCCIA (Spain), Michael
AKERIB (Switzerland), Alain HOODASHTIAN (Switzerland), ELVIS ADJEI (Ghana), Soultana Tania
KAPIKI (Greece), Judith A. MAGNETICO (Phillipines), Bruce HEARN (Britain), Ariane LAMBERT-
MOGILIANSKY (France), Marcus MARKTANNER (USA), Norehan ABDULLAH (Malaysia), Alexandra
BROILETT-SCHLESINGER (Austria), Kiril Sharapov (Britain)

Պատասխանատու քարտուղար՝ Գոհար ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ

Ответственный секретарь Гоар ОГАНЕСЯН
Технический редактор Наира ХЧЕЯН

Executive Secretary Gohar HOVHANNISYAN
Technical Editor Naira KHCHEYAN

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՏԵՍԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԻԱՆԱ ԳԱԼՈՅԱՆ, ՔՆԱՐԻԿ ԵԴԻԳԱՐՅԱՆ

Մարդկային կապիտալի և մարդկային զարգացման համաթվերը որպես մարդկային կապիտալի չափման գործիքներ 9

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ԱՐԱՄ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ՀՀ-ում գործող միկրոֆինանսական կազմակերպությունների կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառելիությունը և զարգացման հնարավոր ուղղությունները..... 29

ԳԱՅԱՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ակրեդիտիվով կատարվող հաշվարկների հիմնախնդիրները և դրանց լուծման ուղիները 45

ԳԵՎՈՐԳ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ռազմավարական և ֆինանսական հաշվառումների ինտեգրման մոտեցումները 64

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՈՒՍԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀՀ հանքարդյունաբերության ոլորտի տնտեսական գնահատականը 81

ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՍԱՄՎԵԼ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ՄԱՐԻԱՆՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Պատերազմի հետևանքով Արցախի Հանրապետության ագրոպարենային համակարգի կորուստները և պետական աջակցության ծրագրերը 95

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՌՆԻԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՀՀ տնտեսական ինքնիշխանության հիմնահարցերը՝ արտաքին տնտեսական հարաբերությունների համապատկերում..... 112

ՌՈՄԻԿ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

ՀՀ, ԵԱՏՄ և հարևան երկրների բնակչության զարգացման, կենսամակարդակի և անհավասարության վերլուծությունը..... 131

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԻԳՐԱՆ ԴԱՎԹՅԱՆ

Ներդրումային ֆոնդի կառավարման վճարի ողջամիտ մակարդակը..... 152

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԳԻՏԵԼԻՔ

ԱՆՆԱ ՄԻՆԱՍՅԱՆ, ԼԻԱՆԱ ՇԱՀԲԱԶՅԱՆ, ԱՆՆԱ ՍԱՆԱՄՅԱՆ

Թվային տնտեսության զարգացման խնդիրներն ու հեռանկարները ՀՀ-ում 164

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

ԱԼԲԵՐՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Ոչ լիբերալից դեպի լիբերալ. գաղափարախոսական շրջադարձի արդյունքները Իսրայելի օրինակով 185

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՌՈՒՋԱՆՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

«Մուղլ» հեռավար ուսուցման հարթակում էլեկտրոնային դասընթացի նախագծումը LX-դիզայնի սկզբունքների հիման վրա (ՀՊՏՀ ուսանողների համար մշակված ռուսաց լեզվի դասընթացի օրինակով)..... 200

СОДЕРЖАНИЕ

ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ ЭКОНОМИКА

ДИАНА ГАЛОЯН, КНАРИК ЕДИГАРЯН

Индексы человеческого капитала и человеческого развития как инструменты измерения человеческого капитала 9

ФИНАНСЫ

АРАМ МХИТАРЯН

Внедрение и возможные направления развития информационных технологий микрофинансовых организаций в РА 29

ГАЯНЕ АРУТЮНЯН

Основные проблемы расчетов осуществляемых аккредитивом и пути их решения 45

ГЕВОРГ МАРТИРОСЯН

Подходы к интеграции систем стратегического и финансового учета 64

ПРОМЫШЛЕННАЯ ПОЛИТИКА

ЛУСИНЕ АРУТЮНЯН

Экономическая оценка горнодобывающего сектора РА 81

АГРАРНАЯ ПОЛИТИКА

САМВЕЛ АВЕТИСЯН, МАРИАННА ХАЧАТРЯН

Послевоенное состояние и программы государственной поддержки агропродовольственной системы Республики Арцах 95

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКОНОМИКА

ГАРНИК ГЕВОРГЯН

Проблематика экономического суверенитета РА в контексте внешнеэкономических связей 112

РОМИК КАЗАРЯН

Анализ развития населения, жизненного уровня и неравенства РА, ЕАЭС и соседних стран 131

МАТЕМАТИЧЕСКАЯ ЭКОНОМИКА**ТИГРАН ДАВТЯН**

Разумный уровень платы за управление инвестиционным фондом .. 152

ОБРАЗОВАНИЕ, ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ**АННА МИНАСЯН, ЛИАНА ШАХБАЗЯН, АННА САНАМЯН**

Проблемы и перспективы развития цифровой экономики в РА..... 164

ПОЛИТОЛОГИЯ И ПРАВО**АЛЬБЕРТ АЙРАПЕТЯН**

От илиберального к либеральному: итог идеологического поворота по примеру Израиля..... 185

МЕТОДОЛОГИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ**РУЗАННА САРКИСЯН**

Проектирование электронного курса в СДО MOODLE с опорой на принципы LX-дизайна (на примере курса русского языка, разработанного для студентов АГЭУ)..... 200

C O N T E N T S

THEORETICAL ECONOMICS

DIANA GALOYAN, KNARIK YEDIGARYAN

Human Capital and Human Development Indices as Human Capital
Measuring Tools..... 9

FINANCE

ARAM MKHITARYAN

Applicability and Possible Development Directions of Information
Technologies for Microfinance Companies Operating in RA 29

GAYANE HARUTYUNYAN

Main Problems of Settlements by Letters of Credit and Ways of Their
Solution..... 45

GEVORG MARTIROSYAN

Strategic and Financial Accounting Systems Integration Approaches... 64

INDUSTRIAL POLICY

LUSINE HARUTYUNYAN

Economic Evaluation of the Mining Sector in RA 81

AGRARIAN POLICY

SAMYEL AVETISYAN, MARIANNA KHACHATRYAN

Losses of Agri-Food System Resulting from the War and State Assistance
Programs in the Republic of Artsakh 95

INTERNATIONAL ECONOMICS

GARNIK GEVORGYAN

Issues of the RA Economic Sovereignty in the Context of Foreign
Economic Relations 112

ROMIK GHAZARYAN

Analysis of the Population development, Living Standards and Inequality
of RA, EAEU and Neighboring Countries 131

MATHEMATICAL ECONOMICS***TIGRAN DAVTYAN***Reasonable Level of the Management Fee of an
Investment Fund 152**EDUCATION, INNOVATION, KNOWLEDGE*****ANNA MINASYAN, LIANA SHAHBAZYAN, ANNA SANAMYAN***Problems and Perspectives of Digital Economy Development
in the RA 164**POLITOLOGY AND LAW*****ALBERT HAYRAPETYAN***From Illiberal to Liberal: The Outcome of the Ideological
U-Turn on the Case of Israel 185**TEACHING METHODOLOGY*****RUZANNA SARGSYAN***Designing An E-Course in MOODLE LMS Following the Principles of
Lx-Design (Based on the Example of the Course of Russian for the
Students of ASUE) 200